

Aanvrager:	Stichting Mediamatic
Titel:	Atheïstisch Stadsklooster
Gevraagd bedrag:	€ 1.800.000

NEGATIEF

Inleiding en samenvatting

Mediamatic werkt op het snijvlak van kunst, ontwerp en wetenschap en biedt ruimte voor innovatief, belichaamd en artistiek onderzoek. Het is de missie van Mediamatic om kunstprojecten te ontwikkelen en te presenteren die voortkomen uit ontwerpend onderzoek naar maatschappelijk urgente thema's. Sinds haar oprichting heeft Mediamatic steeds nieuwe thema's verkend. Aanvankelijk richtte het zich op elektronische media, vervolgens op netwerken, biologie, duurzaamheid, diversiteit, de 'intieme zintuigen' en sinds 2021 ook op neurodiversiteit.

Stichting Mediamatic vraagt een bedrag aan van € 1.800.000 binnen categorie I van de Regeling Vierjarige instellingsubsidie creatieve industrie 2025-2028. In de periode 2021-2024 wordt de organisatie vierjarig ondersteund door het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie.

Mediamatic is geïnteresseerd in menselijke eigenaardigheden en obsessieve aandacht, omdat anders-zijn en anders-denken volgens de organisatie een belangrijke factor is van vernieuwing en noodzakelijk in de kunsten. De instelling is daarom begonnen met onderzoek naar het artistiek potentieel van neurodivergenten, waarmee geestesgesteldheden zoals autisme, dyslexie, hypergevoeligheid, ADD en ADHD worden bedoeld. Mediamatic houdt zich bezig met zowel het erkennen van artistiek potentieel van neurodiverse denkers en makers, als het leren over neurodiverse denkpatronen en hoe het deze kan ondersteunen binnen de organisatie.

Het zelf bouwen, vaak in tijdelijke ruimte, van een werk- en leefomgeving vormt een sterke programmatische context voor het werk van Mediamatic. Op de locatie in Dijkspark is ruimte voor gastvrijheid, maar ook voor werkplaatsen en labs waarin ontwerpend onderzoek wordt gedaan en waar Mediamatic kennis overdraagt in workshops en presentaties.

Het programma voor 2025-2028 krijgt vorm als kader op basis van een model bestaande uit drie assen, met thema's, werkvormen en werkplaatsen. Deze vorm laat ruimte om snel in te spelen op maatschappelijke urgenties door, in plaats van concrete projecten, juist onderzoeksvragen centraal te stellen. Centraal staan de onderwerpen 'Zelf', 'Plek' en 'Diversiteit'. Toegepaste werkvormen zijn ontwikkeling en ontwerpend onderzoek, maar ook productie, participatie, presentatie en publicatie. Onder werkplaatsen worden onder andere het AromaLab, FoodLab, CleanLab, Dijkspark, LapLab en GrensLab verstaan. Mediamatic heeft samenwerkingspartners op zowel lokaal niveau (onder andere Stichting NDSM-werf, Van Eesteren Museum, Consortium Expeditie Oosterdok en De Waag), nationaal niveau (onder andere Public Spaces, VU microbiologie en psychologie, Nederlandse Vereniging van Autisten, Nationaal Comité 4 en 5 mei) als internationaal niveau (onder andere NEUK Collective, PRAXIS en Field:arts).

Mediamatic kent een Raad-van-Toezicht-model en past de Governance Code Cultuur, de Code Diversiteit & Inclusie en de Fair Practice Code toe. In de financieringsmix heeft de gevraagde subsidie aan het Stimuleringsfonds een aandeel van 27%. In 2024 bestaat Mediamatic veertig jaar en wordt er nagedacht over de toekomstbestendigheid van de organisatie. De nog altijd aan de instelling verbonden oprichters dragen in de komende periode hun verantwoordelijkheden over, een proces dat in gang is gezet

met de aanstelling van een nieuwe zakelijk directeur. Samen met het team en de kunstenaars, wordt een artistiek/atheïstisch conclaaf belegd waarin de kwestie van opvolging zal worden besproken en beslist.

Overwegingen van de adviescommissie

De adviescommissie is niet overtuigd door de aanvraag voor de instellingssubsidie van Mediamatic. De commissie heeft waardering voor het interdisciplinaire karakter van de instelling en ze vindt het bijzonder dat veel verschillende (ontwerp)praktijken bij Mediamatic een plek kunnen vinden. Ze erkent de waarde van de labs en de werkplaats en gelooft in de waarde van het AromaLab als unieke plek voor studenten en makers. Dat met de stap naar het worden van een zoöp het non-human perspectief onderdeel wordt van het beslisproces, ziet de commissie als een positieve ontwikkeling. Ook de wijze waarop de instelling streeft naar artistieke en inhoudelijke verbinding van het restaurant met het programma vindt de commissie interessant. Ze plaatst echter ook een aantal kanttekeningen bij de inhoudelijke uitwerking van de aanvraag.

De commissie laat zich verdeeld uit over de artistiek-inhoudelijke waarde van het voorgestelde activiteitenplan. Ze noemt de gekozen thema's relevant, maar slechts in beperkte mate onderscheidend. De speciale aandacht voor neurodiversiteit vindt de commissie interessant, maar ze is van mening dat in het voorstel aannames worden gedaan die duiding of uitwerking missen. Hoewel de commissie erkenning van de kwaliteiten van neurodivergente makers lovenswaardig noemt, ontbreekt het in haar optiek aan een kritische reflectie op de wijze waarop er op gebalanceerd en gelijkwaardig met deze groep mensen wordt omgegaan. Wat deze focus betekent voor de invulling van de activiteiten, vindt ze onvoldoende duidelijk voor het voetlicht gebracht. De commissie mist daarnaast zorgvuldigheid in de omschrijvingen van de thema's, wat haar twijfels over de totstandkoming van een betekenisvol programma versterkt. Ook had ze graag meer gelezen over de doorvertaling van het kloosterconcept naar de instelling en het activiteitenprogramma. Op basis van deze opmerkingen beoordeelt de commissie zowel de artistiek-inhoudelijke waarde van het voorstel als de maatschappelijke betekenis van de instelling als net niet voldoende.

Ten aanzien van de toegankelijkheid is de commissie sterk verdeeld. Zo spreekt de commissie waardering uit voor de actieve wijze waarop Mediamatic zich verhoudt tot de eigen lokale context. Mediamatic vormt echt een bijzondere plek. De keerzijde van deze benadering is naar het oordeel van de commissie dat de instelling met deze omgevingsgerichte benadering in diens activiteiten wel erg sterk op Amsterdam is gericht. De nationale en internationale betekenis en zeggenschap van de instelling vindt de commissie als gevolg hiervan minder overtuigend. Uit het plan spreekt naar het oordeel van de commissie te weinig ambitie om daadwerkelijk agendastellend te zijn voor het vakgebied of voorbij het publiek dat Mediamatic nu trekt. Ze beoordeelt het voorstel op dit criterium binnen de context van deze regeling ook als net niet voldoende.

De commissie constateert dat Mediamatic als organisatie een ontwikkeling doormaakt, en dat er met het oog op professionalisering in de afgelopen jaren stappen zijn gezet. Toch valt het de commissie op dat er veel in algemeenheden wordt geschreven over deze transitie en dat er in beperkte mate op wordt gereflecteerd. Daarnaast roept het voorstel nog vragen op bij de commissie over de precieze inrichting van de werkpraktijk van de instelling. Zo vindt ze het op basis van plan en begroting onduidelijk hoe de begeleiding van de labs is georganiseerd, en had ze graag meer inzicht gekregen in hoe Mediamatic zich op financieel vlak verhoudt tot betrokken makers. De bedrijfsmatige gezondheid van de instelling beoordeelt de commissie over het algemeen als voldoende.

Alles overziend vindt de commissie de aanvraag niet voldoende overtuigend als het gaat om de consistentie in doel en opzet. Het gebrek aan reflectie dat de commissie in het voorstel bemerkt, is bij verschillende criteria van invloed op de beoordeling. Hoewel

de commissie waardering uitspreekt voor de staat van dienst van Mediamatic als *living lab* in Amsterdam, heeft de commissie op basis van de inhoudelijke uitwerking van de aanvraag te weinig vertrouwen in een onderscheidend en nationaal toonaangevend activiteitenprogramma voor 2025-2028.

Advies van de commissie aan het bestuur

De commissie adviseert het bestuur de aanvraag van Stichting Mediamatic niet te honoreren. Het voorstel scoort over het geheel genomen niet voldoende op de in de regeling geformuleerde beoordelingscriteria. De commissie verwacht, na bestudering van de aanvraag en op basis van bovenstaande overwegingen, dat de instelling vanuit diens kerntaak met het activiteitenplan op nationaal niveau een te beperkte bijdrage zal leveren aan de ontwikkeling en professionalisering van de creatieve industrie om in aanmerking te komen voor ondersteuning vanuit deze regeling.